

Riktlinjer för serveringstillstånd i Upplands-Bro kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2011-12-15

socialnamnden@upplands-bro.se

08-581 690 00

Innehållsförteckning

Bakgrund	1
Mål	1
Inledning	2
Servering av alkoholdrycker	2
Ansökan	2
Serveringstillstånd	2
Kunskapsprov	5
Serveringstider	5
Lokaler, kök och mat	5
Uteserveringar	6
Serveringsansvarig personal	6
Alkoholpolitiska olägenheter	6
Villkor och prøvotid	6
Tillsyn	7
Återkallelse av tillstånd	9
Avgifter	9
Kontakt	9

Bakgrund

Riksdagen beslutade i december 2010 om ny alkohollag (2010:1622). Lagen började gälla den 1 januari 2011. I Upplands-Bro kommun ska alkoholservering ske på ett ansvarsfullt och seriöst sett som tar hänsyn till alla människors hälsa och trygghet.

Mål

Nationella mål

Den nationella handlingsplanen för alkoholpolitik slår fast att det långsiktiga förebyggande arbetet för att minska skador till följd av alkoholkonsumtion måste fortsätta. Arbetet på lokal nivå är avgörande för ett framgångsrikt arbete mellan olika myndigheter.

Målsättningen är att sänka den totala alkoholkonsumtionen, förhindra att människor blir storkonsumenter och att påverka deras beteende i konsumtionsbeteendet, särskilt bland ungdomar och unga vuxna. Viktigt är också att arbeta för att alkohol inte ska förekomma i vissa miljöer eller under vissa perioder i livet.

- Uppväxten ska vara alkoholfri.
- Alkoholdebuten ska skjutas upp.
- Berusningsdrickandet ska minska.
- Arbeta för fler alkoholfria miljöer.
- Den illegala alkoholhanteringen ska undanröjas.
- Känsliga områden i anslutning till ungdoms-, sport-, och idrottsmiljöer.

Upplands-Bro kommuns mål

- Minska överservering av alkoholdrycker. Bidra med särskild tillsyn av ungdomar och unga vuxna.
- Bidra till en förbättrad folkhälsa
- Bidra till att minska alkoholrelaterat våld och alkoholrelaterad skadegörelse
- Motverka att oseriösa entreprenörer erhåller serveringstillstånd.
- Tydliggöra sambandet mellan matsservering och alkoholservering.
- Den som söker serveringstillstånd ska få ett professionellt och tydligt bemötande.
- Verka för fler alkoholfria ungdomsmiljöer och ungdomsarrangemang.

Inledning

För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker krävs tillstånd av den kommun där serveringstället är beläget.

För att få serveringstillstånd ska den sökande, utöver att visa att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden är lämplig att bedriva verksamheten, avlägga ett prov och visa att han eller hon har tillräckliga kunskaper om alkohollagen.

I tillståndsärendena ska yttrande från polismyndighet inhämtas med undantag endast för arrangemang av obetydlig omfattning.

Kommunens riktlinjer ska tydliggöra och förklara vad som gäller och förväntas av den som söker serveringstillstånd i Upplands-Bro kommun.

Servering av alkoholdrycker

Ansökan

Ansökan om serveringstillstånd görs skriftligt på särskild blankett till kommunen där serveringsstället är beläget (alkohollagen 8 kap. 10 §) eller via E-tjänst för permanent serveringstillstånd. Handläggningstiden för ett permanent tillstånd beräknas till cirka tre månader. Vid tillståndsprovning prövas sökandes lämplighet, lokalens beskaffenhet samt om alkoholserveringen kan förorsaka alkoholpolitiska olägenheter. Tillfälliga tillstånd tar generellt sett kortare tid.

Handläggning av ansökan påbörjas när ansökningsavgift inkommit till Upplands-Bro kommun.

Serveringstillstånd

För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker krävs tillstånd av den kommun där serveringstället är beläget (serveringstillstånd). (alkohollagen 8 kap.1 och 2 §§) alkoholserveringen kan förorsaka alkoholpolitiska olägenheter. Tillfälliga tillstånd tar generellt sett kortare tid.

Serveringstillstånd krävs dock inte om serveringen

- Avser ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer.
- Sker utan vinstintresse och utan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna, och
- äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol eller lättdrycker.

Begreppen försäljning och servering

Begreppen försäljning och servering definieras i 1 kap alkohollagen. Servering är en transaktion där någon tillhandahåller alkoholdrycker mot ersättning. Ersättningens storlek har ingen betydelse. Även om alkoholdrycken säljs till självkostnadspris eller t.o.m. med förlust är det servering. Ingår alkoholdryck som en del i ett arrangemang för vilket erläggs entré-, eller deltagaravgift är det också fråga om servering. Ett serveringstillstånd innebär således en rätt för tillståndshavaren att mot betalning servera sina gäster de alkoholdrycker som tillståndet omfattar.

Utanför bestämmelsen faller således sådana situationer då det inte är fråga om tillhandahållande av dryck mot ersättning dvs. då varje deltagare själv skaffar sig de alkoholdrycker han/hon förtär eller då någon av deltagarna bjuder de övriga. Som försäljning anses inte heller s.k. samköp, dvs. då någon av deltagarna på uppdrag av de övriga anskaffar dryckerna. Det skall vara fråga om ett enstaka tillfälle, en begränsad krets av deltagare och antingen en lika fördelning av kostnaderna eller efter vars och ens förbeställda mängd.

Permanent eller tillfälligt tillstånd

Serveringstillstånd kan meddelas för servering till allmänheten eller i förening, företag eller annat slutet sällskap. Serveringstillståndet kan vara;

- Permanent (stadigvarande) tillstånd som gäller året runt eller för en viss tidsperiod.
- Tillfälligt serveringstillstånd som gäller enstaka tidsperiod eller enstaka tillfälle.
- Tillstånd att anordna provsmakning enligt alkohollagen 8 kap. 6 och 7 §§.

Permanent (stadigvarande) serveringstillstånd

Permanent tillstånd kan gälla året runt (tills vidare om inte särskilda skäl föreligger) eller för en viss tidsperiod. För att erhålla ett stadigvarande serveringstillstånd ställs höga krav på den som söker både vad gäller lämplighet, utbildning, vandel och erfarenhet. Vidare ställs krav på lokalernas belägenhet och matutbud.

Yttrande från polisen inhämtas alltid, polisen ska yttra sig om sökandes allmänna lämplighet för verksamheten. Avser ansökan servering nära eller inom ett militärt område ska yttrande inhämtas från militär chef.

För att styrka krav på personliga och ekonomiska förhållanden inhämtas yttrande från kronofogdemyndigheten samt skatteverket.

Serveringsstället ska ha ett eget kök i anslutning till serveringslokalen som tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal antal rätter. Serveringsställets lokaler ska vara lämpliga ur brandsäkerhetssynpunkt.

Permanent tillstånd kan ges till slutna sällskap. Ett slutet sällskap är en begränsad krets av personer som har ett gemensamt intresse. Medlemskretsen ska vara känd i förväg. En deltagarlista/gästlista ska kunna visas upp på begäran. Sällskapet kan vara en förening, klubb, personalgrupp eller annan form av sammanslutning. Inga nya gäster får komma till lokalen under pågående tillställning.

Tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten för enstaka tidsperiod eller enstaka tillfälle

Tillfälliga tillstånd till allmänheten kan avse enstaka tillfälle eller enstaka tidsperioder. Tillfällig servering förutsätter att det inte är fråga om regelbundet återkommande verksamhet.

Tillfälliga tillstånd medges med begränsning, främst med tanke på att skydda den ordinarie restaurangverksamheten mot osund konkurrens. För att erhålla tillfälligt serveringstillstånd ställs krav på den som söker både vad gäller lämplighet, utbildning, vandel och erfarenhet. Vidare ställs krav på arrangemangets belägenhet och matutbud. Yttrande från polisen inhämtas alltid, polisen ska yttra sig om sökandens allmänna lämplighet.

För att erhålla tillfälligt serveringstillstånd krävs också att alkoholserveringen ska ingå i något evenemang, som i sig är seriöst. Den som ansvarar för serveringen ska också vara innehavare av serveringstillstånd. Serveringstillstånd till ungdomar beviljas generellt inte.

Tillfälliga serveringstillstånd till slutna sällskap för enstaka tidsperiod eller enstaka tillfälle

Tillfälliga tillstånd till slutna sällskap kan medges vid enstaka tillfällen samt under viss tid. Slutet sällskap är en begränsad krets av personer som har ett gemensamt intresse. Det kan vara en förening, klubb, företag eller annan form av sammanslutning. Vid dessa tillfällen ska det finnas en i förväg bokad lokal samt vilken form av tillställning det gäller, inte i hemmiljö. En gästlista ska kunna uppvisas. Privata fester som födelsedagskalas, bröllop o. dyl. kan vara ett slutet sällskap. Tillstånd för en och samma förening medges i ett begränsat antal gånger per år.

Förutsättningar för att erhålla tillstånd för slutet sällskap är att sökande är lämplig, samt att lagad mat ska serveras. Serveringen ska vara i andra lokaler än där det bedrivs yrkesmässig försäljning av alkoholdrycker, inte i hemmiljö.

Serveringstillstånd krävs dock inte om samtliga nedanstående punkter är uppfyllda.

- Avser ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer
- Sker utan vinstintresse och utan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna, och
- Äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol eller lättdrycker.

Kunskapsprov

Den som ansökt om tillstånd ska genom att avlägga ett prov hos kommunen visa att han eller hon har de kunskaper som krävs för att utöva serveringsverksamhet. Godkänt prov ska genomföras innan tillstånd kan ges. (alkohollagen 8 kap.12 §)

Serveringstider

Normal serveringstid för alkohol är 11.00-01.00 av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker (alkohollagen 8 kap. 19 §). Kommunen kan efter prövning föreslå både sänkning och utökning av serveringstiden. Serveringstid före klockan 11.00 beviljas inte.

Serveringstid efter klockan 01.00 ska föregås av en specifik ansökan. Om ansökan beviljas gäller beslutet i ett år. Serveringstid efter 03.00 beviljas inte.

Serveringsstället ska vara utrymt senast 30 minuter efter serveringstidens utgång.

Lokaler, kök och mat

I ansökan om serveringstillstånd ska sökande ange det utrymme där servering ska ske (alkohollagen 8 kap. 14 §). Serveringstillståndet omfattar ett visst begränsat utrymme.

Lokalen ska vara godkänd av brandskyddsmyndigheten innan verksamheten kan starta. Det ska finnas lämpligt antal sittplatser i förhållande till lokalens storlek. Handikappanpassning och tillgänglighet är viktigt att beakta.

För permanent tillstånd till allmänheten krävs att det finns ett kök i anslutning till serveringslokalen. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av lagade eller på annat sätt tillredda maträtter. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter.

För tillfälligt tillstånd till allmänheten eller för tillstånd för servering till slutet sällskap krävs att serveringsstället tillhandahåller tillredd mat.

Krav på matsservering krävs inte då det gäller provsmakning enligt alkohollagen 8 kap. 6 eller 7 §§.

Uteserveringar

För att servera alkoholdrycker på uteservering krävs specifik ansökan med markägarens medgivande. Uteserveringen ska vara i anslutning till restaurangen. Det ska dessutom vara lätt för serveringspersonalen att hålla uppsikt över uteserveringen.

Serveringsansvarig personal

Tillståndshavaren eller av denne utsedd serveringsansvarig person ska ha tillsyn över serveringen och vara närvarande vid serveringsstället under hela serveringstiden. Tillståndshavaren ska meddela till kommunen vem eller vilka som är serveringsansvariga. Den serveringsansvarige måste vara fyllda 20 år. Undantag kan göras för elever vid en restaurangskola med serveringstillstånd.

Alkoholpolitiska olägenheter

Med alkoholpolitiska olägenheter menas att ett utskänkningstillstånd kan medföra störningar eller andra problem. Dessa kan vara av social-, alkoholpolitisk eller ordningsmässig art.

Berörda myndigheters remissvar vid tillståndsgivning att beakta vid tillståndsgivning;

Polismyndigheten avstyrker ansökan med hänvisning till ordningsproblem och sökandes vandel.

Ansökan om verksamhet med pornografisk inriktning eller liknande ska inte beviljas, eller annan olämplig inriktning.

Ansökan om idrotts- eller ungdomsevenemang som riktar sig främst till ungdomar ska inte beviljas.

Villkor och prøvotid

Prøvotid ska användas i de fall en förändring sker utanför den ordinarie serveringstiden då endast vid utökad serveringstid efter klockan 01.00. Detta med anledning om olägenheter uppstår med den senare tiden. Kommunen kan meddela villkor, i samband med beslut om tillstånd; exempel på detta kan vara;

- Villkor om förordnande om ordningsvakter vid serveringstid efter klockan 01.00

- Villkor rörande utesservering.
- Villkor om serveringstiden.

Tillsyn

Tillsyn av alkoholagens efterlevnad definieras i lagtexten under kapitel 9. Statens Folkhälsoinstitut utövar nationell tillsyn över efterlevnaden av alkohollagen, utfärdar förordningar, föreskrifter och allmänna råd för tillämpning av alkohollagen. Länsstyrelsen utövar tillsyn av kommunerna inom det egna länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet. Kommunen tillsammans med polismyndigheten ansvarar enligt alkohollagen för tillsynen av folkölförsäljning och serveringstillstånd. För detta tar kommunen ut en tillstånds- och tillsynsavgift årligen.

Kommunen och polisen sköter den yttre tillsynen. Den yttre tillsynen avser att alkoholserveringen sker enligt gällande tillstånd. Andra tillsynsmyndigheter kan vara bygg- och miljöavdelningen i kommunen och skattemyndigheten.

Normalt kontrolleras;

Hur verksamheten bedrivs med avseende på ordning och nykterhet och att servering inte sker till underåriga och/eller märkbart påverkade personer, förekomsten av lagad mat och att serveringsansvarig person finns på plats.

Att försäljningen sker i enlighet med tillståndet som det framgår av tillståndsbeviset. Hit hör frågor som rör vilket/vilka slag av alkoholdrycker som serveras, om servering sker till allmänheten eller till slutet sällskap, serveringslokaler, matutbud, serveringstid samt, i förekommande fall, om meddelade villkor följs. Vidare kontrolleras att förvarings- och förtäringförbuderna efterlevs, tillgången på lättdrycker, att de särskilda bestämmelserna om marknadsföring följs samt om försäljningen bokförs.

Tillståndshavaren, eller av denna anmäld serveringsansvarig till kommunens tillståndsenhet, ska utöva tillsyn över serveringen och vara närvarande under hela serveringstiden.

Den inre tillsynen avser kontroll av uppgifter från olika myndigheter, främst vad som rör ekonomisk art. Restaurangens årliga försäljningssiffror ska redovisas varje år till kommunen som skickar vidare till Statens Folkhälsoinstitut, den s.k. restaurangrapporten.

För att möjliggöra ett informationsutbyte (och därigenom skapa förutsättning för en effektiv tillsyn) har lagstiftaren föreskrivit en upplysningsskyldighet mellan vissa myndigheter. Av

den anledningen ska t.ex. polismyndigheten underrätta kommunen om förhållanden som är av betydelse för kommunens tillsyn.

Återkallelse av tillstånd

Kommunen kan, enligt alkohollagen, 9 kap. 17 och 18 §§, meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller vid allvarigare fall en varning om han eller hon inte:

1. Uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande, eller
2. Följer de bestämmelser som gäller för servering enligt denna lag eller de villkor eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen

Enligt 9 kap. 18 § alkohollagen kan kommunen återkalla serveringstillståndet. Återkallelse kan beslutas om tillståndet inte längre utnyttjas, om det har förekommit brottslig verksamhet på eller i anslutning till serveringsstället eller att tillståndshavaren har brutit mot alkohollagen.

Avgifter

Upplands-Bro kommun tar ut avgifter för att ansöka om serveringstillstånd. För närvarande är kostnaderna enligt nedan tabell.

	Ansökningsavgift
Nyansökningar permanenta tillstånd	7 000 kronor
Utvidgade tillstånd	3 000 kronor
Utökade serveringstider	2 500 kronor
Delägarbyte	2 000 kronor
Tillfälliga tillstånd till allmänheten	4 000 kronor
Tillfälliga tillstånd till slutna sällskap	800 kronor

Kontakt

Frågor rörande serveringstillstånd för spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker besvaras av kommunens alkoholhandläggare. Vid enklare frågor:

Upplands-Bro kommuns kundcenter: 08-581 690 00